

Nr 20.

Ankom till riksdagens kansli den 15 maj 1934 kl. 6 e. m.

*Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckta motioner
om sänkning av de för rösträtt vid allmänna val före-
skrivna åldersgränser.*

Konstitutionsutskottet har till behandling i ett sammanhang förehaft de in-
om riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motionerna nr 201 och 202 i för-
sta kammaren av herr *Wagnsson* och nr 384 och 385 i andra kammaren av herr
Gustavson i Sala m. fl.

I de likalydande motionerna I: 201 och II: 384 hemställles, »att riksdagen i
skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla att Kungl. Maj:t låter utarbета och
för nästa års riksdag framlägga förslag till sådan ändring av grundlagen att
åldern för deltagande i allmänna val sänkes till 21 år».

I de likalydande motionerna I: 202 och II: 385 hemställles, »att riksdagen i
skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla att Kungl. Maj:t låter utarbета och
för nästa års riksdag framlägga förslag till sådan ändring av lagarna om
landsting och kommunalstyrelse samt övriga därmed sammanhängande för-
fattningar, att åldern för deltagande i val av landstingsmän och övriga kom-
munala val sänkes till 21 år».

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionerna.

Rösträtt vid val till andra kammaren samt vid kommunala val i allmänhet
inträder efter uppnådda 23 år. En förhöjd rösträttsålder på fyllda 27 år
gäller däremot för val av landstingsmän och särskilda elektorер för utseende
av förstakammarledamöter. Dessa bestämmelser om rösträttsåldern vid all-
männa val tillkommo såsom ett led i den uppgörelse i författningsfrågan, som
vid 1918 års urtima riksdag träffades inom tredje särskilda utskottet mellan
representanter för de olika partierna. Denna uppgörelse bör icke ryggas utan
att starka skäl härför förebringas. Vid de upprepade tillfällen då förslag om
sänkning av rösträttsåldern framförts inom riksdagen, har denna också alltid
avslagit dessa. Några nya bärande skäl för ett förändrat ståndpunktstagande
i frågan hava icke anförts i de nu föreliggande motionerna.

Utskottet hemställer därför,

- 1) att motionerna I: 201 och II: 384 icke måtte till någon
riksdagens åtgärd föranleda; och
- 2) att motionerna I: 202 och II: 385 icke måtte till någon
riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 15 maj 1934.

På konstitutionsutskottets vägnar:

C. A. REUTERSKIÖLD.

Närvarande: Herrar *Reuterskiöld, Hallén, Strömberg, Sundberg, Björkman, Bergman, Larsén, Källman*, Mellén*, Nils Andersson, Hagström*, Borg, Magnusson* i Tumhult, *Fast, Olsson* i Mora, *Lindskog, Andersson* i Malmö*, *Petersson* i Broaryd, *Björck* i Kristianstad och *Nilsson* i Göteborg.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservationer:

1) av hr *Reuterskiöld*, som anförde: »Fullt ense med utskottet, att motionerna bort avstyrkas, har jag dock ansett utskottet böra i anledning av motionerna tillika hemställa om avlåtande av en skrivelse till Kungl. Maj:t i huvudsaklig överensstämmelse med utskottets förslag 1933 i betänkandet nr 13. Därmed skulle vinnas, att riksdagen uttalade sig för avskaffande av 27-årsåldern såsom villkor för rösträtt vid landstingsval och dess ersättande med 23-årsåldern och, framför allt, att på detta sätt första kammaren kunde ånyo, såsom den från begynnelsen var enligt 1866 års riksdagsordning, bli fast förankrad i *landstingen* som sådana — och icke som rena elektorsförsamlingar — som i *stadsfullmäktige i de städer*, vilka stå utanför landsting och förty hava sina fullmäktige i landstings ställe. Första kammaren bör förbli en på den *kommunala* organisationen byggd kammare och upphöra att vara det genom indirekta val på väsentligen samma oorganiserade väljarmassa som andra kammaren fotade blandningsinstitut, som det nu, trots eller kanske riktigare i följd av bestämmelsen om 27-årsåldern, tyvärr i hög grad blivit, även om något av dess forna ställning bevarats genom att i vissa fall landstingen som sådana förblivit valkorporation.»

2) av herrar *Hallén, Strömberg, Larsén, Källman, Nils Andersson, Borg, Fast, Andersson* i Malmö och *Nilsson* i Göteborg, som anförde:

»Den nu gällande rösträttsåldern för landstings- och elektorsval är orimligt hög och bärande skäl för dess bibehållande kunna icke anföras. Vi ha därför nu liksom förut förklarat oss villiga att medverka till ett beslut innebärande en enhetlig rösträttsålder av fyllda 23 år för såväl politiska som alla kommunala val. Förutsättningar för en dylik uppgörelse har emellertid saknats i utskottet, varför vi i detta läge saknat anledning att ställa annat yrkande än om bifall till förevarande motioner.»